

Leif Kihlberg träder tillbaka

Vid årsskiftet har Leif Kihlberg avgått från sin befattning som politisk huvudredaktör i Dagens Nyheter. Han har då i 34 år varit en av tidningens främsta politiska medarbetare. På Otto von Zweigbergs initiativ anställdes han på hösten 1922; han hade några månader tidigare disputerat på avhandlingen "Den svenska ministären under ständsriksdag och tvåkammersystem intill 1905 års totala regeringsskifte", fortfarande, såvitt jag förstår, den mest betydande doktorsavhandling som framlagts i ämnet statskunskap. Genom sina forskningar var Kihlberg väl förberedd för publicistisk verksamhet; hans val av yrke innebär att han avstod från en akademisk karriär, som säkerligen blivit lysande, och i stället berikade vår politiska debatt med sina vidsträckta kunskaper och sin genomträngande intelligens.

Klokheten, det försiktiga och goda omdömet, förmågan att analysera och från skilda synpunkter skärskåda ett problem har varit Kihlbergs mest framträdande egenskaper som publicist. Dessa egenskaper har präglat hans väldiga produktion i tidningen, sammanlagt någonting sådant som 5 000—6 000 artiklar på ledarsidan. Men hans begåvning kom lika mycket till sin rätt i de samtal och överläggningar under vilka uppfattningen inom en redaktionell grupp formas. Hans kamrater, och de politiker som lärde känna honom närmare, kan vittna om hans mästerskap i utredningen av en frågeställning eller en ståndpunkt, i överblickandet av möjligheter och verkningar, i kringsynta och mångsidiga resonemang.

Leif Kihlbergs intresse för teorier och idéer är begränsat. Det är främst den praktiska politiken, dagsfrågorna från fall till fall, som fångat honom och där hans sakligt inriktade begåvning vunnit de största framgångarna. Men detta har inte inneburit någon osäkerhet eller tveksamhet i själva den principiella hållningen. Kihlbergs insats har uppburits av en liberal och demokratisk övertygelse; han har, som den svenska liberalismen över huvud, utvecklat denna grundsyn i radikal och socialreformistisk riktning, och han har — liksom Dagens Nyheter — i inrikespolitiska frågor snarast

stätt på folkpartiets vänstra flygel. De ämnen som han under senare år särskilt engagerade sig i var — förutom de nordiska ländernas politik — försvarsfrågan, skolfrågan och kommunismen i Sverige. Inom dessa områden, och många andra, har han gjort inlägg som varit av betydelse för den politiska debatten och som utan tvivel i många fall lett till praktiska resultat. Han har med en klart försvarsvänlig position förenat självständig sakkunnig och orädd kritik av militära förslag och åtgärder; i fråga om hävdandet av flygets centrala roll har han hört till föregångsmännen inom svensk press. Hans vaksamma granskning av den svenska kommunismen — vid flera tillfällen kulminerande i sensationellt avslöjande meddelanden — har hört till de utåt mest påtagliga sidorna av hans verksamhet.

Utanför tidningen har Leif Kihlberg föga framträtt. För tidningens läsare har han säkert i förhållande till sina insatser varit föga känd, därför att han så ytterst sällan skrev signerade artiklar. Detta sammanhänger med att Kihlberg i ovanlig grad är fri från fåfånga och reklambegär; ordet "att vara, inte att synas" är sannoligen tillämpligt på honom. Hans läggning har gjort det naturligt för honom att dela sin tid mellan hemmet och det anonyma arbetet i tidningen;

han uppträder inte gärna offentligt, han avskyr sällskapsliv utanför samvaron med goda vänner och från arbetssynpunkt värdefulla specialister. Men hans bristande sällskaplighet, hans tendens till isolering har också varit en medveten hand-

lingslinje. Lojaliteten mot tidningen har varit helt dominerande; han har haft klart för sig att ett livligt umgänge utanför den lätt leder till bindningar, som är riskabla både för arbetet och för oberoendet, att det trots bästa vilja är svårt för den på många områden verksamme, i många kretsar kringvandrande att undgå dubbla lojaliteter.

Leif Kihlberg slutar sitt arbete i tidningen, men inte för tidningen. Under de närmaste åren skall han skriva en del av Dagens Nyheters politiska historia — främst von Zweigbergs tid — för att sedan övergå till en biografi över Karl Staaff; ingen kunde vara mera skickad för dessa stora och viktiga forskningsuppgifter. Tiden är emellertid inne att säga honom farväl som aktiv medarbetare. Som kamrater och vänner tackar vi honom för en av de största insatser som gjorts i vår tidning, för vad han betytt och lärt genom sin kunnskap och sin klokhet, för en älskvärdhet som förgyllt samarbetet särskilt inom gruppen av politiska skribenter.

HERBERT TINGSTEN